

POSTANOWIENIE

13 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

na posiedzeniu niejawnym 13 sierpnia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości S. K. O.-K. w W. w upadłości w
W.

przeciwko B. K. i S. J.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej S. J.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 12 czerwca 2023 r., VI ACa 299/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
2. zasądza od S. J. na rzecz Syndyka masy upadłości S. K. O. – K. w W. w upadłości w W. 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego;
3. przyznaje radcy prawnemu B. P. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Warszawie 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych powiększone o należny podatek VAT, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy udzielonej S. J. z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

M.L.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego S. J. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 12 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Przez istotne zagadnienie prawne należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć jednocześnie charakter uniwersalny, przez co należy rozumieć, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzyganiu innych podobnych spraw. Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 lutego 2023 r., I USK 529/21, postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, postanowienie Sądu Najwyższego z 10

lutego 2023 r., I CSK 4691/22). Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05; z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

W ocenie skarżącego przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania było zasadne „ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polegające na rozstrzygnięciu, czy instytucja zaufania publicznego (s.) może zabezpieczać swoje wierzytelności w sposób nieprzewidziany prawem (art. 29 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 1 poz. 2, ze zm.) w związku ze statutem powoda i regulaminem udzielania pożyczek, a także w związku z samą umową pożyczki), a także czy wymaganie zabezpieczeń pożyczki nieprzewidzianych w prawie i nieprzewidzianych w umowie pożyczki nie jest wprowadzaniem w błąd osób udzielających takiego zabezpieczenia, gdyż udzielają go w przekonaniu, że jest to warunek udzielenia pożyczki. Konsekwencją jest konieczność rozstrzygnięcia czy instytucja zaufania publicznego (S.) może dochodzić wierzytelności od osoby (konsumenta), która takiego zabezpieczenia i w takich okolicznościach udzieliła?”

Skarżącego obciążał obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (zob. postanowienie SN z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, postanowienie SN z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08). Powyższy obowiązek nie został jednak przez autora skargi kasacyjnej należycie wypełniony. Nie przedstawił on bowiem adekwatnej argumentacji jurydycznej, która uzasadniałaby przyjęcie, że w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Rozważania skarżącego dotyczące nieprzewidzianego prawem sposobu zabezpieczenia wierzytelności spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej co do zasady są niezrozumiałe. Wskazany przez niego przepis art. 29 ustawy z dnia

14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych nie odnosi się w ogóle do możliwych postaci zabezpieczenia spłaty udzielanych pożyczek. Skarżący w żaden sposób nie wykazał, aby działanie powoda wprowadziło go w błąd co do istoty dokonanej przez niego czynności.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., zaś o wynagrodzeniu pełnomocnika pozwanego z urzędu na podstawie § 8 pkt 7 w zw. z § 16 ust. 4 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

M.L.

[a.ł]